

Zastoupení Královéhradeckého a Jihočeského kraje v Bruselu

Bc. Iva Hladíková

Regionální politika a strukturální fondy

Závěrečná práce

Brusel 2014

Obsah

Úvod	3
1.Historický vývoj regionální politiky	4
2.Regionální politika	5
2.1. Subjekt regionální politiky	7
2.2. Zásady regionální politiky	8
2.3.Instituce EU a regionální politika	9
2.4.Financování politiky soudržnosti	9
3.Evropské strukturální a investiční fondy	11
3.1. Evropský sociální fond	11
3.2. Evropský fond pro regionální rozvoj	13
3.3.Fond soudržnosti	13
4.Přehled jednotlivých programových období.....	15
4.1.Programové období 1994-1999	15
4.2.Programové období 2000-2006	15
4.3.Programové období 2007-2013	16
4.4.Programové období 2014-2020	17
5.Iniciativy EU	20
5.1.Uplynulá programová období	20
5.2.Nové programové období.....	21
Závěr:	23
Seznam použitých zdrojů	24

ÚVOD

Jako téma své závěrečné práce jsem si vybrala: **Regionální politika a strukturální fondy**. Regionální politika a s ní související strukturální fondy ovlivňuje Evropany v jejich každodenním životě. Její význam stále roste a v současnosti se jedná o druhou (za zemědělstvím) nejvíce finančně podporovanou politiku. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla věnovat svou závěrečnou práci právě této oblasti. Práce bude obsahovat rámcovou orientaci v této politice, tzn. počátky a důvody zavedení a její následný vývoj, jakož i její budoucnost. Cílem práce je poskytnout čtenáři také základní přehled o strukturálních fondech. Důležitou součástí práce budou tvořit i grafy, mapky a tabulky, které pomohou čtenáři pochopit fungování regionální politiky a poskytnou tak ucelený pohled na danou problematiku.

1. HISTORICKÝ VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY

Regionální politice nebylo věnováno v Římských smlouvách velké pozornosti, neboť hospodářské rozdíly mezi zakládajícími státy nebyly velké. Finanční nástroje regionální politiky vznikaly v průběhu integrace. V roce 1958 byl založen Evropský sociální fond (ESF). Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF) vznikl 1962. O šest let později bylo zřízeno i Generální ředitelství pro regionální politiku¹.

V 70. letech, kdy přistoupila Velká Británie a Irsko k Evropské unii (EU), země se slabou ekonomikou, žádaly finanční injekci z EU. Tyto země spolu s Itálií daly vzniknout tzv. kohezní koalici, což byla skupina, jejímž cílem bylo zajištění větších finančních prostředků ze společného rozpočtu, putujících na regionální politiku. Výsledkem této koalice bylo založení Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) v roce 1975².

Důležitý mezník představovaly pro regionální politiku 80. léta. Klíčovým dokumentem se tak stal Jednotný evropský akt, díky němuž došlo k jejímu rozvoji a provázání s jednotným vnitřním trhem. Regionální politika se zaměřila na pomoc méně rozvinutým regionům. K dalšímu posunu přispěla i Maastrichtská smlouva, prostřednictvím níž byl ustaven Výbor regionů. Maastrichtská smlouva poté zavedla princip subsidiarity a díky ní byl zaveden i Fond soudržnosti³.

---

¹ NOVÁK, O., FRIČOVÁ, V. *Regionální politika*. Euroskop.cz, n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

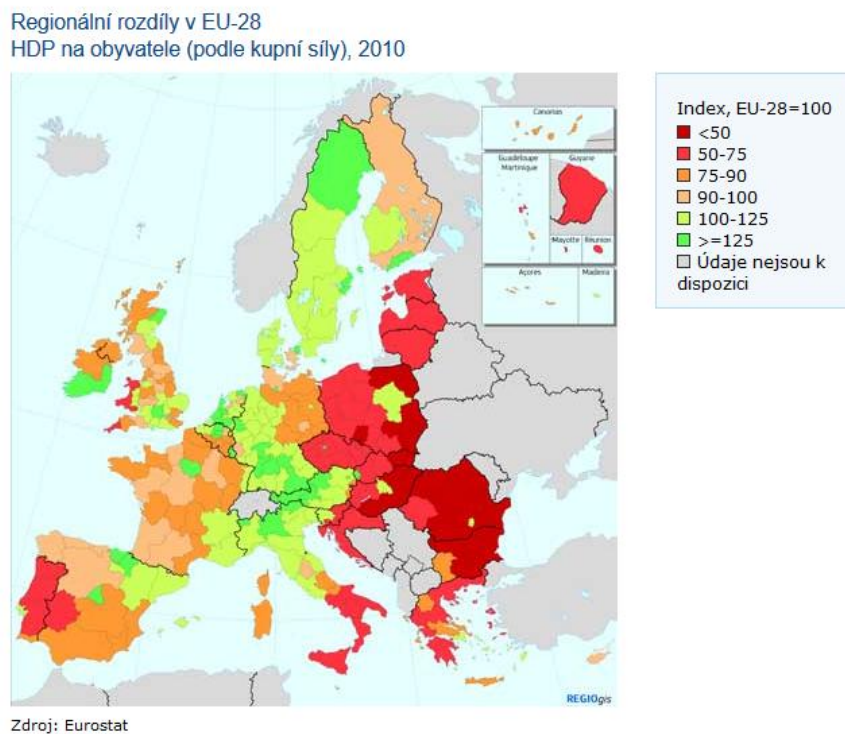
² ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 49. Dostupné na http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf

³ NOVÁK, O., FRIČOVÁ, V. *Regionální politika*. Euroskop.cz, n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

2. REGIONÁLNÍ POLITIKA

Regionální politika⁴ je po Společné zemědělské politice druhou nejnákladnější politikou Evropské unie. Jedná se o koordinovanou politiku, což znamená, že Unie stanoví určitý rámec fungování dané politiky, v němž si již členské státy mohou vyjednat vlastní způsoby její realizace⁵.

Cílem regionální politiky je vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Jinými slovy se tato politika snaží snížit velké ekonomické, sociální a územní nerovnosti, které stále mezi evropskými regiony přetrvávají. V případě, že by těmto regionům nebyla poskytnuta pomoc, mohlo by dojít k podkopání některých nejdůležitějších⁶ principů Evropské unie, a to včetně jednotného trhu nebo společné měny⁷.

Legislativa upravující regionální politiku v České republice představuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a související zákonné normy, jakož i Národní rozvojový plán pro stanové období⁸.

⁴ Proč regionální politika v EU? Projekt společného trhu a snaha o hospodářský růst, s nímž souvisejí i 4 základní svobody. Volný pohyb byl ale omezen z důvodu nestejných podmínek v jednotlivých oblastech.

⁵ DOČKAL, V., KANIOK, P., *Evropská unie tak akorát*. Praktický průvodce evropskou integrací. Masarykova Univerzita. Brno, 2005. s. 94.

⁶ Jednotný vnitřní trh, euro.

⁷ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Přehled regionální politiky*. ec.europa.eu, n. d. [cit15. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/what/index_cs.cfm

⁸ DOČKAL, V., KANIOK, P., *Evropská unie tak akorát*. Praktický průvodce evropskou integrací. Masarykova Univerzita. Brno, 2005. s. 94.

Regionální politika tvoří součást **politiky soudržnosti**⁹ a je tedy realizována národními a regionálními orgány. Rámec politiky soudržnosti se stanovuje vždy na sedmileté období. V současnosti se jedná o období 2014-2020¹⁰.

Mimo společná pravidla, která jsou stanovena pro evropské strukturální a investiční fondy¹¹, existují také specifická pravidla pro jednotlivé fondy. Zásady a priority politiky soudržnosti vznikají na základě konzultací mezi členskými státy a Evropskou komisí. Každá země EU vytváří návrh smlouvy o partnerství. Smlouva obsahuje nejen strategii členského státu ale i seznam programů (OP-operační programy), které obsahují priority země, regionů nebo určitých oblastí spolupráce. Konečná podoba smlouvy o partnerství je poté předmětem vyjednávání mezi Komisí a Českou republikou. Dohodnuté programy jsou následně prováděny členskými státy a jejich regiony, přičemž platí, že Komise stejně jako příslušný členský stát monitoruje jednotlivé programy a předkládají během celého programového období výkazy¹². V České republice je příslušným koordinátorem pro využívání fondů Evropské unie Ministerstvo pro místní rozvoj, které zodpovídá za tvorbu Národního rozvojového plánu, jakož i za Národní strategický referenční rámec. Přípravu dokumentů na národní úrovni zajišťuje Řídící a koordinační výbor, kterému předsedá ministr z Ministerstva pro místní rozvoj.

MECHANISMUS REGIONÁLNÍ POLITIKY

1. návrh „Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost“	Členské země + Evropská komise
2. vypracování „Národní strategický referenční rámec“	Členské země
3. schválení Operačních programů	Evropská komise
4. provádění programů + jejich výběr	„řídící orgány“ – Ministerstvo pro místní rozvoj
5. proplacení výdajů	Evropská komise
6. sledování operačních programů + předkládání strategických zpráv	Členské země + Evropská komise

⁹ Územní soudržnost je zavedena Lisabonskou smlouvou.

¹⁰ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Fáze politiky: krok za krokem*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 17. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm>

¹¹ EFRR, ESF, FS, EZFRV, ENRF. Podrobněji dále v textu.

¹² EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Fáze politiky: krok za krokem*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 17. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm>

2. 1. Subjekt regionální politiky

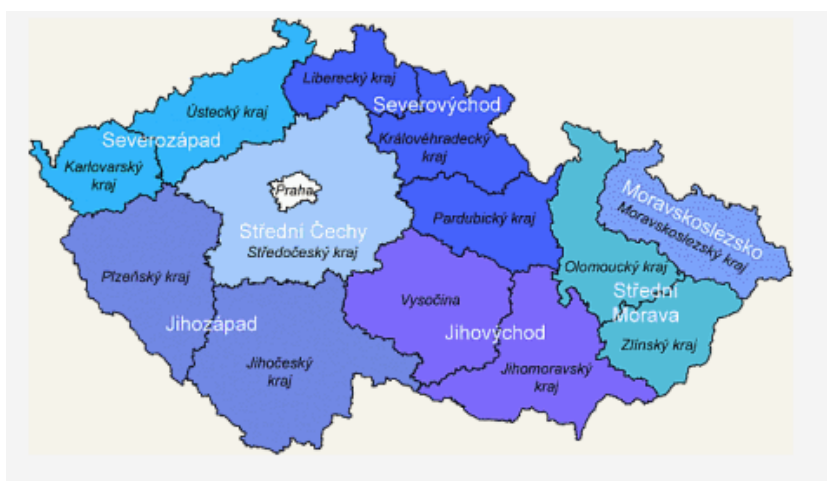
Subjektem regionální politiky je region. Každý stát má však jiné administrativní členění, a z tohoto důvodu byla v 80. letech vytvořena soustava tzv. NUTS¹³ – nomenklaturní územní statistické jednotky. Tyto jednotky rozdělují území států na téměř shodné lidnaté subjekty. Soustava má však jen čistě statistický význam pro účely regionální politiky¹⁴. Region je tedy ústředním prvkem politiky soudržnosti. Kategorizace NUTS je uspořádána za účelem:

- *shromažďování, zpracování a harmonizaci regionálních statistik EU*
- *sociálně-ekonomické analýzy regionů*
- *vymezení regionální politiky¹⁵*

Dle počtu obyvatel rozeznáváme tři hlavní úrovně regionálního členění území, což je NUTS I., NUTS II. NUTS III.

NUTS I.	území celé České republiky
NUTS II.	sdružené kraje, tzv. regiony soudržnosti
NUTS III.	kraje

Aby Česká republika mohla čerpat podporu z fondů Evropské unie, musela zavést mezi stát a kraje další stupeň členění, který by odpovídal úrovni NUTS II.: regiony soudržnosti, které jsou složeny z jednoho nebo více krajů. Právě do těchto regionů soudržnosti plyne finanční podpora z Evropské unie.

Zdroj: Euroskop

¹³ Nomenclature of Units for Territorial Statistics

¹⁴ ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 50. Dostupné na <http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf>

¹⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Portál územního plánování. *Správní upořádání České republiky*. portal.uur.cz., n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <<http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>>

Mimo výše zmíněných tří úrovní NUTS, existují ještě další dvě nižší úrovně, které však již nejsou stěžejní pro rozdělení finančních prostředků z fondů EU. Jedná se o obce a okresy, které byly v systému NUTS řazeny do 31. 12. 2007. Ovšem od 1. 1. 2008 byly tyto jednotky převedeny do tzv. systému LAU¹⁶ - Místní samosprávné jednotky¹⁷.

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regionální soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II Obce		6249

Zdroj: Euroskop

2. 2. Zásady regionální politiky

Veškerá jednání prováděná v rámci regionální politiky Evropské unie by měla odrážet níže uvedené zásady a principy.

Zásada koncentrace znamená, že pomoc je soustředěna na nejchudší regiony dle stanovených priorit v rámci realizace projektů.

Zásada partnerství (komplementarita) představuje úzkou spolupráci s orgány na úrovni evropské, regionální a místní, tj. EU- stát- region. Takovéto partnerství platí pro veškeré fáze tvorby a využívání programu, tj. od návrhu přes řízení, provádění až po monitorování a hodnocení.

Zásada programování znamená, že finanční prostředky jsou distribuovány v rámci víceletých národních programů, jenž jsou sladěny s cíli a prioritami EU.

Princip solidarity se zakládá na myšlence pomoci vyspělejších států těm méně vyspělým.

Princip monitorování a vyhodnocování představuje nutnost vyhodnotit možné dopady projektu před jeho schválením, jakož i průběžně monitorovat efektivitu využívaných přidělených peněz¹⁸.

Princip doplňkovosti (adicionalita) spočívá v tom, že finanční prostředky plynoucí ze strukturálních fondů by neměly nahrazovat výdaje daných členských států, z tohoto důvodu by všechny projekty měly být spolufinancovány¹⁹.

¹⁶ Local Administrative Units

¹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Regiony regionální politiky EU*. strukturalnifondy.cz, n. d. [cit. 17. března 2014]. Dostupné na <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>>

¹⁸ ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 145. Dostupné na <http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf>

¹⁹ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Zásady*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/principles/index_cs.cfm>

2.3. Instituce EU a regionální politika

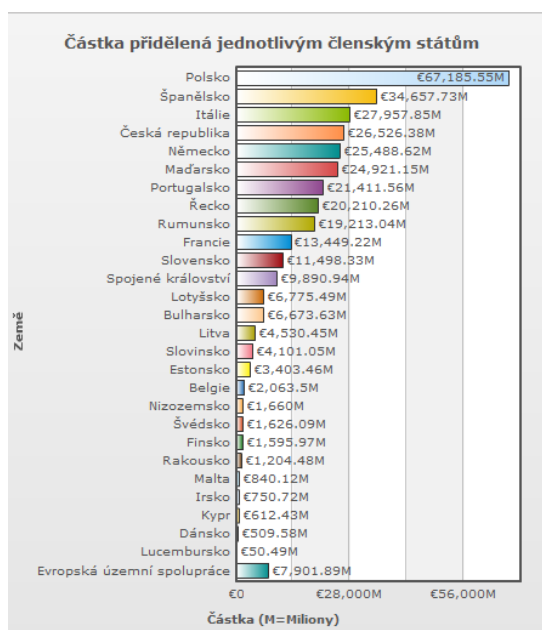
Evropská komise. Současný komisař pro regionální politiku je Němec Johannes Hahn, pod nějž spadá i Generální ředitelství pro regionální politiku²⁰.

Evropský parlament zřizuje výbory a jedním z nich je i Výbor pro regionální rozvoj (REGI)²¹, kterému předsedá Polka Danuta Hübner. Z členů českých europoslanců lze jmenovat Oldřicha Vlasáka a Zuzanu Brzobohatou. Náhradníci jsou Jan Březina, Richard Falbr a Evžen Tošenovský.

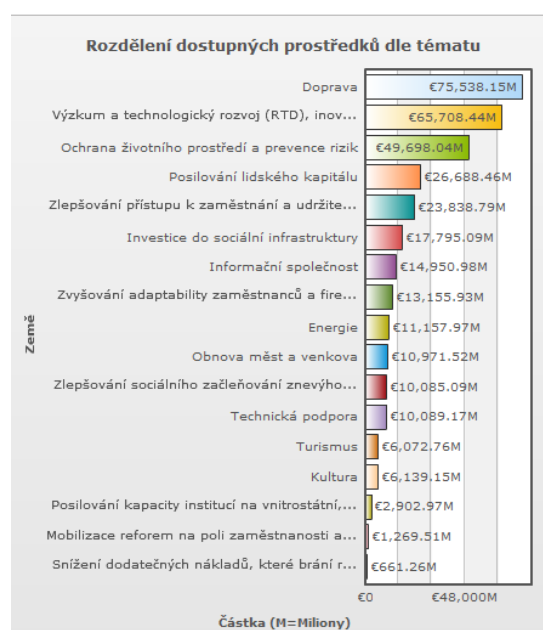
Výbor regionů²² a Hospodářský a sociální výbor.²³ Každý z výboru má 353 členů, kteří jsou jmenováni na pětileté funkční období a Česká republika má v současném funkčním období (2010-2015) v každém výboru 12 zástupců.²⁴

2.4. Financování politiky soudržnosti

V programovém období 2007-2013 činily finanční prostředky pro regionální politiku a politiku soudržnosti 347 mld. eur, což tvořilo 35,7 % z celkového rozpočtu Evropské unie. Ročně se tedy jednalo o částku něco přes 49 miliard eur²⁵.

Zdroj: Evropská komise

Zdroj: Evropská komise

²⁰ Více informací na: http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_cs.htm

²¹ Více informací na <http://www.europarl.europa.eu/committees/cs/REGI/home.html>

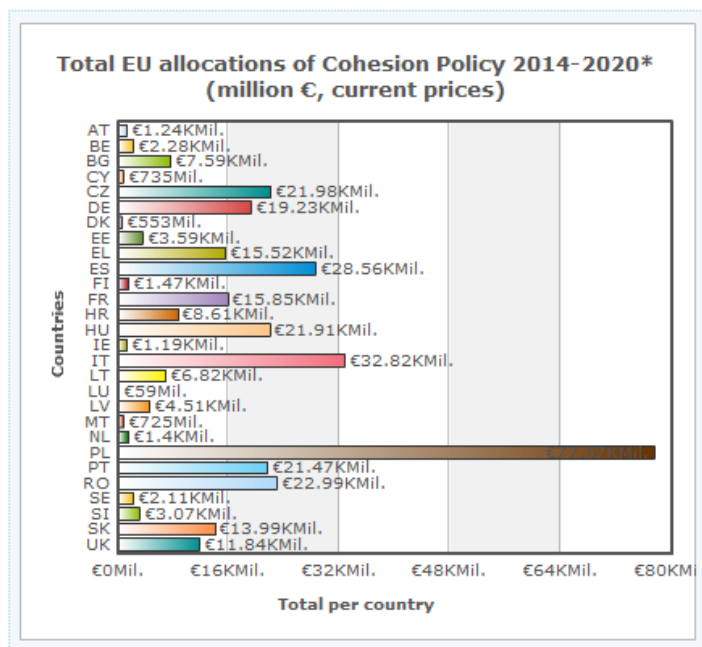
²² Více informací na <http://cor.europa.eu/cs/Pages/home.aspx>

²³ Více informací na <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.cs.home>

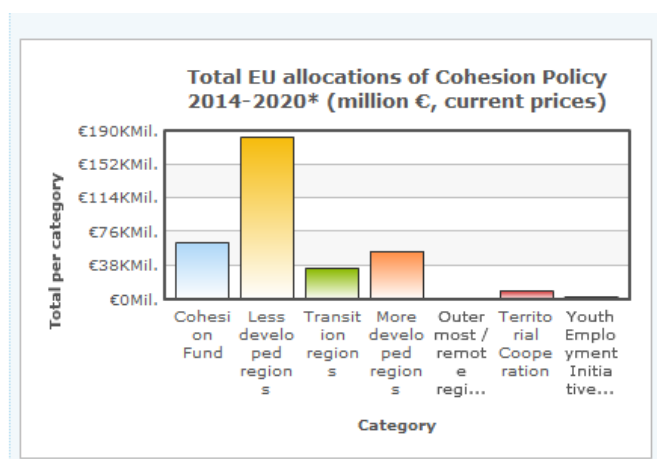
²⁴ NOVÁK, O., FRIČOVÁ, V. *Regionální politika*. Euroskop.cz, n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

²⁵ EVROPSKÁ KOMISE. *Regionální politika. Financování soudržnosti EU – klíčové statistiky*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm

Celkový rozpočet Evropské unie činí na programové období 2014-2020 1 082 miliard eur, přičemž pro regionální politiku a politiku soudržnosti připadá 32,5 %, tedy 351,8 miliard eur. Z této částky poputuje 182 miliard eur pro méně rozvinuté regiony,²⁶ 35 miliard eur pro přechodové regiony²⁷ a 54 miliard eur pro druhou skupinu²⁸ přechodových regionů²⁹.

Zdroj: Evropská komise

Zdroj: Evropská komise

²⁶ Regiony s HDP <75% průměru zemí EU

²⁷ Regiony s HDP 75-90 % průměru zemí EU

²⁸ Regiony HDP > 90 % průměru zemí EU

²⁹ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Financování soudržnosti EU – klíčové statistiky*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm

3. EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY

V této kapitole budou představeny hlavní fondy regionální politiky, a to: Evropský sociální fond (ESF), Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Fond soudržnosti (FS).

Pro úplnost je nasnadě zmínit i Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) či Evropský námořní a rybářský fond (ENRF), kteří se rovněž finančně podílí na regionální politice, ovšem mnohem více se orientují na politiku zemědělství, resp. rybářství. Z tohoto důvodu jim v práci nebude věnována větší pozornost³⁰.

Každý region v EU má právo využívat finanční podporu z EFRR a ESF, avšak pouze méně rozvinuté regiony mohou čerpat podporu z FS. V rámci programového období 2007-2013 byly vytvořeny generálním ředitelstvím pro regionální politiku 4 společné iniciativy, jejichž cílem je zajištění technické pomoci,³¹ zlepšení přístupu mikrofinančních institucí v Evropě³² a podpory rozvoje³³ městských oblastí.³⁴

O finanční prostředky z regionálních fondů mohou požádat veřejné subjekty, určité organizace ze soukromého sektoru, např. malé podniky, vysoké školy, sdružení či nevládní organizace. Vyloučení nejsou ani zahraniční společnosti, které mají sídlo v regionu, kterého se týká daný operační program³⁵.

3.1. Evropský sociální fond

Evropský sociální fond byl založen v roce 1957 Římskou smlouvou a jeho hlavním cílem je financovat tzv. soft projekty³⁶ týkající se sociální politiky, zaměstnanosti a vzdělávání a dalšího rozvoje lidských zdrojů³⁷. Mezi priority ESF patří:

- *posílení adaptability pracovníků*
- *integrace nezaměstnaných mladých lidí do pracovního procesu*
- *růst zaměstnanosti*
- *podpora rovných příležitostí*

---

³⁰Více informací na: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_cs.htm a http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/index_cs.htm

³¹JASPERS a JASMINE

³²JASMINE

³³JESSICA

³⁴EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Zvláštní zdroje podpory*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/index_cs.cfm

³⁵EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Přístup k finančním prostředkům*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/access/index_cs.cfm#7

³⁶Příklady soft projektů: rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků, zlepšování podmínek pro využívání ICT pro žáky i učitele apod.

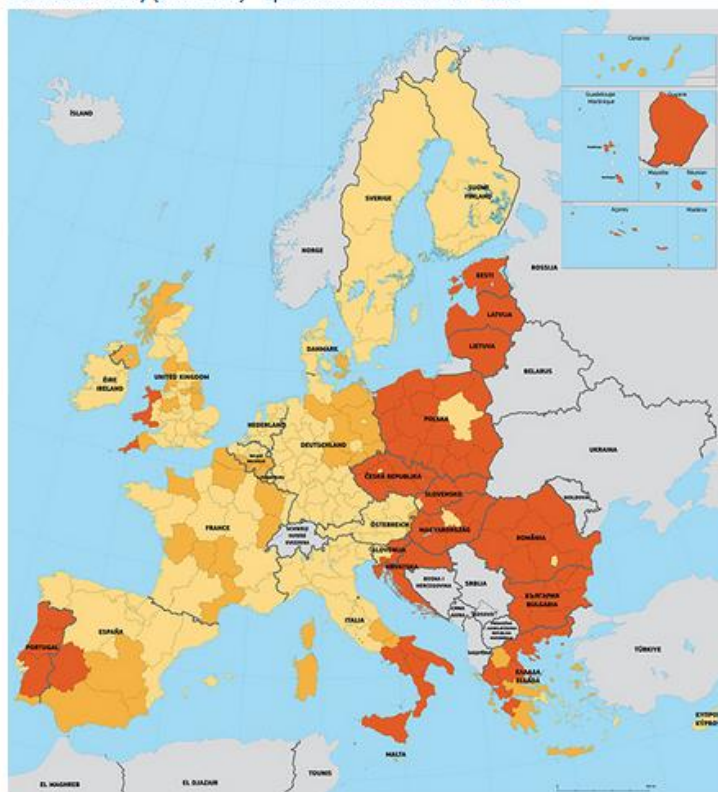
³⁷ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 145. Dostupné na http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf

- posílení systému vzdělávání – odborné vzdělávání a celoživotní vzdělávání
- podpora sociálního začleňování (pomoc lidem ze znevýhodněných skupin při získávání práce)³⁸

Evropský sociální fond poskytuje prostředky k financování projektů zaměstnanosti v rámci operačních programů. ESF funguje na principu **partnerství** s Evropskou komisí a vnitrostátními a regionálními orgány. Další zásadou, kterou se ESF řídí, je zásada **spolufinancování**, tzn., že financování je vždy doprovázeno veřejným nebo soukromým financováním³⁹. Zásada **sdíleného řízení** spočívá ve vytvoření pokynů ESF na evropské úrovni, operační programy jsou projednávány mezi vnitrostátními orgány a Komisí a následně praxe je řízena danými orgány příslušné země.

Financování z ESF se liší dle jednotlivých regionů, které jsou rozděleny do tří kategorií financování, a to dle jejich regionálního HDP na osobu v porovnání s průměrem EU⁴⁰.

Strukturální fondy (EFRR a ESF) – způsobilost v období 2014–2020

- Méně rozvinuté regiony (HDP na osobu < 75 % průměru EU-27)
- Přechodové regiony (HDP na osobu mezi 75 % a 90 % průměru EU-27)
- Rozvinutější regiony (HDP na osobu >= 90 % průměru EU-27)

Zdroj: Evropská komise

³⁸EVROPSKÁ KOMISE. Evropský sociální fond. *Co je ESF?* ec.europa.eu, n. d. [cit. 14. března 2014]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=cs>>

³⁹ Rozsah spolufinancování se pohybuje od 50 do 85 % (výjimečně 95 %) z celkových nákladů na projekty a je brán ohled i na bohatství daného regionu.

⁴⁰ EVROPSKÁ KOMISE. Evropský sociální fond. *Co je ESF?* ec.europa.eu, n. d. [cit. 14. března 2014]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=cs>>

3.2. Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond regionálního rozvoje byl založen v roce 1975 a jeho hlavním cílem je vyrovnávat regionální rozdílnosti v Evropské unii a současně podporovat stabilní a udržitelný rozvoj. EFRR patří mezi nejvýznamnější strukturální fondy. Mezi klíčové oblasti, které EFRR financuje patří:

- *Inovace a výzkum*
- *Digitální agenda*
- *Podpora malým a středním podnikům*
- *Nízkouhlíkové hospodářství*⁴¹

EFRR poskytuje finanční prostředky na tzv. hard projekty⁴² vztahující se na stavby, vybavení apod. Fond také podporuje přeshraniční spolupráci a výměny zkušeností mezi členskými státy⁴³.

3.3. Fond soudržnosti

Fond soudržnosti. Jinými slovy také Kohezní fond byl založen v roce 1993 Smlouvou o EU. Příjemcem tohoto fondu však nejsou jednotlivé regiony ale stát jako celek, přičemž podmínkou účasti je HDP státu nižší než 90 % průměru EU⁴⁴. Hlavním cílem Fondu soudržnosti je eliminace hospodářské a sociální nerovnosti a podpora udržitelného rozvoje. V současnosti se Fond řídí stejnými pravidly vztahujícími se k přípravě programů, řízení a monitorování jako fondy EFRR a ESF a to díky Nařízení o společných ustanoveních⁴⁵.

Od klasických strukturálních fondů se odlišuje tím, že neposkytuje částečné financování, ale financuje jasně stanovené projekty. Kohezní fond financuje zejména velké projekty, které jsou schvalovány Komisí a jedná se např. o projekty z oblasti dopravní infrastruktury (transevropské sítě) a životního prostředí.⁴⁶ Na činnosti spadající do těchto kategorií přispívá fond 66 miliardami Eur. V případě, že má stát příliš vysoký veřejný deficit a v této oblasti

---

⁴¹ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Evropský fond pro regionální rozvoj*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 13. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/regional/index_cs.cfm>

⁴² Mezi investiční projekty patří např. Výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, rekonstrukce kulturních památek, využívání obnovitelných zdrojů energie atd.

⁴³ EUROACTIV. Strukturální fondy. *Evropský fond regionálního rozvoje*. Euroactiv.cz, n. d. [cit. 13. března 2014]. Dostupné na <<http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-fond-regionalniho-rozvo>>

⁴⁴ ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 150. Dostupné na <http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf>

⁴⁵ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Fond soudržnosti*. ec.europa.eu [cit. 12. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/cohesion/index_cs.cfm>

⁴⁶ ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 150. Dostupné na <http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf>

nepřijme žádná vhodná opatření, může být finanční podpora z kohezního fondu rozhodnutím Rady pozastavena⁴⁷.

Fond soudržnosti se v období 2014-2020 vztahuje na:

• Bulharsko	• Českou republiku	• Estonsko	• Chorvatsko	• Kypr
• Litvu	• Lotyšsko	• Maďarsko	• Maltu	• Polsko
• Portugalsko	• Rumunsko	• Řecko	• Slovensko	• Slovinsko

---

⁴⁷ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Fond soudržnosti*. ec.europa.eu [cit. 12. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/cohesion/index_cs.cfm>

4. PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH PROGRAMOVÝCH OBDOBÍ

Strukturální politika je v podstatě nástrojem pro naplňování cílů stanovených regionální politikou. Důležitou roli mezi nimi hrají strukturální fondy EU.

4.1. Programové období 1994-1999

Poprvé jasné definování priorit.

Regionální cíle:

- *Cíl 1- podpora hospodářsky zaostalých regionů (HDP na obyvatele menší než 75% průměru ES)*
- *Cíl 2- konverze a rozvoj regionů, hraničních regionů nebo části regionů závažně postižených poklesem průmyslové výroby*
- *Cíl 5b - podpora rozvoje venkovských oblastí*
- *Cíl 6 (1995) - podpora rozvoje regionů s extrémně nízkou hustotou zalidnění⁴⁸*

Cíle v rámci celé EU

- *Cíl 3- boj s dlouhodobou nezaměstnaností, zaměstnanost mladých, rozvoj rovných příležitostí*
- *Cíl 4- podpora adaptace pracovníků, kteří ztratili práci v důsledku strukturálních změn*
- *Cíl 5a- podpora rozvoje venkova změnami v zemědělství, podpora rozvoje rybolovu⁴⁹*

Nejvíce finančních prostředků získaly následující země: Španělsko, Itálie, Německo, Portugalsko, Řecko a Francie.

4.2. Programové období 2000-2006

Snaha o větší koncentraci, efektivitu a zjednodušení.

Nové rozdělení cílů:

- *Cíl 1 – podpora rozvoje zaostávajících regionů (NUTS II s HDP < 75% průměru EU, nejdlehljší region a oblasti spadající dříve pod Cíl 6)*
- *Cíl 2 – podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací (regiony NUTS III., oblasti postižené restrukturalizací průmyslu a služeb,⁵⁰ dale městské oblasti jsoucí v krizi z*

---

⁴⁸BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 33-47.

⁴⁹ Tamtéž...

⁵⁰ Př. Velká Británie

důvodu ztráty ekonomických aktivit, venkovské oblasti oslabené změnami ekonomiky a oblasti závislé na rybolovu, které prochází krizí

- *Cíl 3 – podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání (není regionální rozdělení, chybí NUTS)⁵¹*

Nejvíce finančních prostředků získaly následující země: Španělsko, Itálie, Německo, Portugalsko, Velká Británie a Francie.

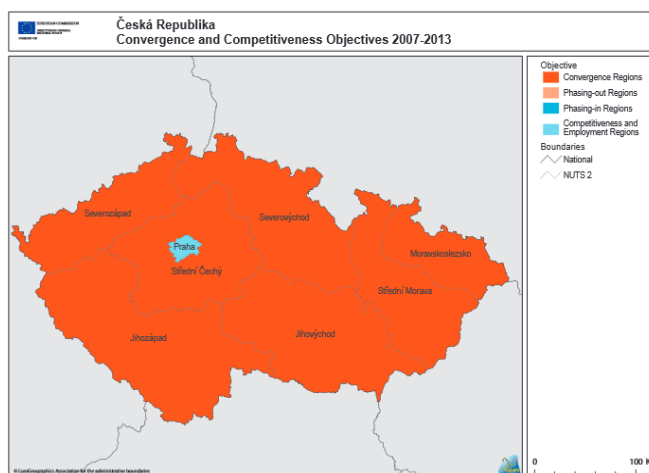
4.3. Programové období 2007-2013

Vytvořeny celkem 3 cíle:

- *Cíl 1 Konvergence (podpora hospodářského růstu a tvorby nových pracovních míst v těch nejméně rozvinutých regionech jednotlivých členských států, regiony **HDP** < 75 % průměru EU*
- *Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (Ostatní regiony, které nespádají do cíle Konvergence, regiony s **HDP** < 75 % průměru EU, posilování Lisabonské strategie)*
- *Cíl 3 Evropská územní spolupráce (důraz na spolupráci mezi regiony, které se nacházejí na hranicích členských států. Tři úrovně spolupráce: přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce)⁵²*

Největší finanční prostředky získávají státy jako je např. Polsko (téměř 68 mld. eur), Španělsko (35 mld. eur), Itálie (28 mld. eur) a ČR (26 mld. eur)⁵³.

V programovém období 2007 - 2013 bylo České republice přiděleno celkem 26,7 miliardy eur. V tomto období disponovala ČR 17 operačními programy⁵⁴.

Zdroj: Evropská komise

⁵¹ Tamtéž ...

⁵² ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 151. Dostupné na <http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf>

⁵³ Tamtéž...

⁵⁴ EVROPSKÁ UNIE. *Politika soudržnosti. Evropská politika soudržnosti v České republice*, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 151. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/cs_cs.pdf>

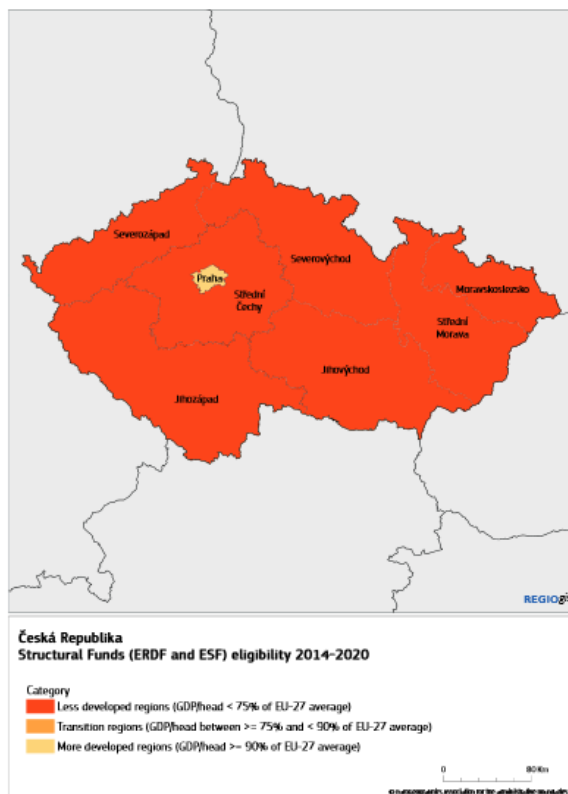
4.4. Programové období 2014-2020

Přípravy nového programového období započaly velmi brzy, např. Česká republika začala s přípravou již v roce 2010⁵⁵. V rámci nového období lze očekávat i řadu novinek, mezi něž patří např. snížení počtu cílů na 2; rozdělení 3 kategorií regionů dle jejich ekonomické výkonnosti; znovuzavedení pravidla $n+3$ ⁵⁶; zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členským státům atd.⁵⁷

- *CÍL 1 – Investice do růstu a zaměstnanosti (týká se 3 kategorií regionů: Méně rozvinuté regiony, Přechodové regiony a více rozvinuté regiony)*
- *CÍL 2 – Evropská územní spolupráce*⁵⁸

V tomto období by mělo dojít k většímu propojení kohezní politiky s cíli strategie Evropa 2020 (hospodářský růst, tvorba pracovních míst, boj proti změně klimatu, řešení energetické závislosti, omezení chudoby a sociálního vyloučení). V rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj bude kladen důraz na pomoc malým a středním podnikům, jimž by se během tohoto období měly dostupné finanční prostředky zdvojnásobit ze 70 na 140 miliard eur⁵⁹.

Do budoucna je také třeba vyřešit otázku tzv. phasing-out, který se vztahuje na regiony, jež postupně ztrácejí nárok na vyšší finanční podporu ze strukturálních fondů. Zpravidla se

Zdroj: Evropská komise

⁵⁵ Důležité mezníky ČR v projednávání nového programového období jsou dostupné na <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/kohezni-politika-2014-2020-v-cr-000100>

⁵⁶ Termíny $n+2$ a $n+3$ se týkají finančních pravidel, jimiž jsou řízeny každoroční finanční přiděly ze strukturálních fondů. V případě, že nebyly prostředky vyčerpány, může Evropská komise budoucí dotace zrušit. Zároveň může dojít i k automatickému zrušení a to v těch případech, kdy do konce druhého roku ($n+2$) nebyly prostředky vyčerpány nebo nebyly předloženy příslušné žádosti o platby. Pro nové členské státy platí $n+3$, tzn. že termín je prodloužen o rok.

⁵⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Kohezní politika. *Příprava období 2014-2020*. mmr.cz, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na <http://mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>

⁵⁸ Tamtéž...

⁵⁹ EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Politika soudržnosti 2014-2020*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_cs.cfm

jedná o země EU-15. V budoucnu je tak možné vytvoření přechodové kategorie regionů s HDP mezi 75-90 % průměru EU.⁶⁰

ARCHITEKTURA POLITIKY SOUDRŽNOSTI				
2007-2013		2014-2020		
Cíle		Cíle	Kategorie regionů	Fondy
Konvergence	ERDF ESF	Investice do růstu a zaměstnanosti	Méně rozvinuté regiony	ERDF ESF
Konvergence – postupné vyřazování			Přechodové regiony	
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – postupné zařazování				
	Fond soudržnosti		Fond soudržnosti	
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ERDF ESF		Více rozvinuté regiony	ERDF ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF	Evropská územní spolupráce		ERDF

Zdroj: Evropská komise

ZPŮSOBILOST PRO MÉNĚ ROZVINUTÉ REGIONY	
2007-2013	2014-2020
Regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru EU	Beze změn
Nadnárodní podpora pro regiony, které by zůstaly způsobilé pro cíle konvergence, pokud by práh zůstal na 75 % průměrného HDP zemí EU15, nikoli EU25	Samostatná kategorie pro přechodové regiony
Fond soudržnosti: Členské země, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90 % průměrného HND zemí EU27	Beze změn
Nadnárodní podpora pro členské země, které by byly způsobilé pro Fond soudržnosti, pokud by práh zůstal na 90 % průměrného HND zemí EU15, nikoli EU27	Nadnárodní podpora pro členské země způsobilé pro financování z Fondu soudržnosti v roce 2013, jejichž HND na obyvatele však přesahuje 90 % průměrného HND na obyvatele zemí EU27

Zdroj: Evropská komise

⁶⁰ PALIČKOVÁ, I., KUCHYŇKOVÁ, P. ČR a politiky EU. ČR a ČU – regionální politika. euroskop.cz, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na <<https://www.euroskop.cz/9103/sekce/cr-a-eu---regionalni-politika/>>

ZPŮSOBILOST PRO PŘECHODOVÉ REGIONY

2007-2013	2014-2020
Nadnárodní podpora pro regiony NUTS 2, které by zůstaly způsobilé pro cíle konvergence, pokud by práh zůstal na 75 % průměrného HDP zemí EU15, nikoli EU25 (Konvergence – postupné vyřazování)	Regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele leží mezi 75 a 90 % průměrného HDP zemí EU27, s odlišeným přístupem k regionům, které jsou způsobilé v rámci cílů konvergence v letech 2007 až 2013
Nadnárodní podpory pro regiony NUTS 2, které spadaly pod cíl 1 v letech 2000 až 2006, avšak jejich HDP překročil 75 % průměrného HDP zemí EU15 (RKZ – postupné zařazování)	

Zdroj: Evropská komise

ZPŮSOBILOST PRO VÍCE ROZVINUTÉ REGIONY

2007-2013	2014-2020
Všechny regiony NUTS 2 nespádající pod cíle konvergence a nepokryté nadnárodní podporou pro postupně vyřazované regiony	Regiony NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 90 % průměrného HDP zemí EU27, s odlišeným přístupem k regionům, které jsou způsobilé v rámci cílů konvergence v letech 2007 až 2013
Nadnárodní podpory pro regiony NUTS 2, které spadaly pod cíl 1 v letech 2000 až 2006, avšak jejich HDP překročil 75 % průměrného HDP zemí EU15 (RKZ – postupné zařazování)	

Zdroj: Evropská komise

5. INICIATIVY EU

V průběhu uplynulých programových období bylo založeno mnoho iniciativ.

5.1. Uplynulá programová období

V období od r. **1989 – 1993** bylo založeno 16 iniciativ:

INTERREG (přeshraniční spolupráce příhraničních regionů)

REGIS (intervenující ve vzdálených regionech)

LEADER (podpora venkova)

ENVIREG (environmentální charakter regionů)

STRIDE (integrace výzkumu a vývoje v regionech)

RECHAR (důlní oblasti)

RENAVAL (lodářství)

RESIDER (hutní oblasti)

RETEX (textilní průmysl)

KONVER (zbrojní průmysl)

HORIZON (handicapovaní a znevýhodněné skupiny)

NOW (rovné příležitosti žen)

EUROFORM (celoživotní vzdělávání a zaměstnanost)

REGEN (energetické zdroje)

TELEMATIQUE (podpora malých a středních podniků)

PRISMA (podpora standardizace a kontroly)⁶¹

V období od r. **1994 – 1999** bylo financováno 14 iniciativ, mj. jich 7 z minulého období zůstalo zachováno:

INTERREG II. (posílení přeshraniční spolupráce)

REGIS (podpora regionů znevýhodněných geografickou polohou)

LEADER (rozvoj venkova)

RECHAR (důlní oblasti)

RESIDER (hutní oblasti)

RETEX (textilní průmysl)

KONVER (zbrojní průmysl)

SMEs (navazuje na iniciativy STRIDE, TELEMATIQUE, PRISMA)

---

⁶¹ BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 145-152.

EMPLOYMENT (slučuje iniciativy NOW, HORIZON)
YOUTHSTART (podpora zaměstnanosti mladých do 20 let)
URBAN (pomoc městským aglomeracím)
PESCA (podpora oblastem s útlumem rybolovu)
ADAPT (podpora adaptace pracovních sil)
PEACE (mírový proces v Sev. Irsku)⁶²

V období od r. **2000-2006** byly vyhlášeny pouze 4 iniciativy:

INTERREG III. (přeshraniční spolupráce, tři úrovně)
LEADER + (rozvoj venkova, 3 cílové skupiny)
URBAN II. (obnova městských oblastí)
EQUAL⁶³(přístup k zaměstnání)⁶⁴

Programé období **2007-2013** mělo na svém kontě celkem 3 nové iniciativy a několik pokračujících z minulého období:

JASPERS (projektové aktivity: životní prostředí, doprava, energetika)
JEREMIE (pomoc v přístupu k financím pro malé a střední podniky i mikropodniky)
JESSICA (obnova a rozvoj měst)
INTERREG IV. (inovace a znalostní ekonomika, životní prostředí a prevence rizik)
URBACT (nástupce iniciativy URBAN)⁶⁵

5.2. Nové programové období

Evropa 2020 je strategie Evropské unie, jejímž cílem je dosáhnout hospodářského růstu, který by byl inteligentní⁶⁶, udržitelný⁶⁷ a inkluzivní⁶⁸. K dosažení tohoto záměru je stanoveno 5 hlavních cílů⁶⁹, které by měla do roku 2020 Evropská unie dosáhnout⁷⁰. Důležitou součástí strategie Evropa 2020 je i 7 stěžejních iniciativ⁷¹.

---

⁶² Tamtéž...

⁶³ V podstatě jediná nová iniciativa Komise v tomto programovém období.

⁶⁴ Tamtéž...

⁶⁵ Tamtéž...

⁶⁶ Efektivnější investování do vzdělávání, výzkumu a inovací.

⁶⁷ Konkurenceschopný průmysl a nízkouhlíková ekonomika

⁶⁸ Sociální začlenění, snižování chudoby a tvorba pracovních míst

⁶⁹ Cíle se zaměřují na zaměstnanost, výzkum, vzdělávání, snižování chudoby, klima a energetiku.

⁷⁰ EVROPSKÁ KOMISE. Evropa 2020: stručné shrnutí. *Strategie Evropa 2020 v kostce*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm

⁷¹ Více informací na http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/flagship-initiatives/index_cs.htm

DAE (Digital Agenda for Europe⁷² – podpora v přístupu k digitálním technologiím)
IU (Innovation Union⁷³ - inovace a výzkum s cílem zlepšení kvality života a vytváření pracovních míst)
YOUTH ON THE MOVE⁷⁴ (vzdělávání a zaměstnanost mladých lidí)
RESOURCE-EFFICIENT EUROPE⁷⁵ (využívání zdrojů, nízkouhlíkové hospodářství)
AN INTEGRATED INDUSTRIAL POLICY FOR THE GLOBALISATION ERA⁷⁶(udržitelný růst)
AGENDA FOR NEW SKILLS AND JOBS⁷⁷ (začleňování všech skupin obyvatelstva do společnosti)
EUROPEAN PLATFORM AGAINST POVERTY AND SOCIAL EXCLUSION⁷⁸(pomoc lidem trpícím chudobou a sociálním vyloučením)⁷⁹

---

⁷² Digitální Agenda pro Evropu

⁷³ Unie inovací

⁷⁴ Mládež v pohybu

⁷⁵ Evropa méně náročná na zdroje

⁷⁶ Průmyslová politika pro éru globalizace

⁷⁷ Program pro nové dovednosti a pracovní místa

⁷⁸ Evropská platforma pro boj proti chudobě

⁷⁹ EVROPSKÁ KOMISE. Evropa2020: stručné shrnutí. *Stěžejní iniciativy*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/flagship-initiatives/index_cs.htm>

ZÁVĚR

V úvodu práce byl vytyčen hlavní cíl, a to poskytnout čtenáři základní přehled o regionální politice. Jak již bylo v práci uvedeno, regionální politika, nazývaná též politikou kohezní, je koncipovaná jako tzv. politika koordinovaná, což znamená, že realizace dané politiky spočívá na členských státech. Cílem regionální politiky je snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony Evropské unie, jakož i pomoc při vytváření ekonomické a sociální rovnováhy mezi jednotlivými regiony a státy. V roce 1988 byly zavedeny, z čistě administrativních důvodů, nomenklaturní územní statistické jednotky, tzv. NUTS, na jejichž základě jsou dle počtu obyvatel a velikosti území definovány 5 úrovně.

Mezi nástroje finanční pomoci patří evropské strukturální a investiční fondy. Do této skupiny se tak řadí Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. Nárok na podporu z EFRR a ESF má každý region Evropské unie. Avšak pouze méně rozvinuté regiony mají právo dostávat finanční podporu z Fondu soudržnosti.

Obecně lze konstatovat, že význam regionální politiky v Evropské unii stále stoupá spolu s počtem nových zemí a s tím souvisejících nerovností mezi jednotlivými regiony EU. Výdaje na regionální politiku také posilují a s omezováním výdajů na Společnou zemědělskou politiku, se dá předpokládat, že na regionální politiku porostou. Navíc lze předpokládat i větší popularitu regionální politiky, jelikož její prostředky putují na přesně stanovené a měřitelné cíle a následný efekt je tak velmi často občany EU pozitivně vnímán.

Dle mého názoru tato závěrečná práce splnila hlavní cíl a poskytla tak čtenáři základní charakteristiku o regionální politice, která byla podpořena i velkou měrou relevantních grafů a tabulek.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BOHÁČKOVÁ, I. HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 183. ISBN 978-80-7400-111-6.

DOČKAL, V., KANIOK, P., *Evropská unie tak akorát*. Praktický průvodce evropskou integrací. Masarykova Univerzita. Brno, 2005. s. 94. ISBN 80-210-3846-2.

EUROACTIV. Strukturální fondy. *Evropský fond regionální rozvoje*. Euroactiv.cz, n. d. [cit. 13. března 2014]. Dostupné na <<http://www.euractiv.cz/index.php?id=evropsky-fond-regionalniho-rozvo>>

EVROPSKÁ KOMISE. Evropský sociální fond. *Co je ESF?* ec.europa.eu, n. d. [cit. 14. března 2014]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=cs>>

EVROPSKÁ KOMISE. Evropa 2020: stručné shrnutí. *Stěžejní iniciativy*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/flagship-initiatives/index_cs.htm>

EVROPSKÁ KOMISE. Evropa 2020: stručné shrnutí. *Strategie Evropa 2020 v kostce*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_cs.htm>

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Fáze politiky: krok za krokem*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 17. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/how/index_cs.cfm>

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Financování soudržnosti EU – klíčové statistiky*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/index_cs.cfm>

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Přístup k finančním prostředkům*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na <http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/access/index_cs.cfm#7>

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Zvláštní zdroje podpory*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/index_cs.cfm

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Fond soudržnosti*. ec.europa.eu [cit. 12. března 2014]. Dostupné na

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/cohesion/index_cs.cfm

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. Fondy. *Evropský fond pro regionální rozvoj*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 13. března 2014]. Dostupné na

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/regional/index_cs.cfm

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Politika soudržnosti 2014-2020*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_cs.cfm

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Přehled regionální politiky*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 15. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/what/index_cs.cfm

EVROPSKÁ KOMISE. Regionální politika. *Zásady*. ec.europa.eu, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na http://ec.europa.eu/regional_policy/how/principles/index_cs.cfm

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Kohezní politika. *Příprava období 2014-2020*. mmr.cz, n. d. [cit. 18. března 2014]. Dostupné na <http://mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>

EVROPSKÁ UNIE. Politika soudržnosti. *Evropská politika soudržnosti v České republice*, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 151. Dostupné na

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/cs_cs.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Portál územního plánování. *Správní upřádání České republiky*. portal.uur.cz., n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Regiony regionální politiky EU*. strukturalnifondy.cz, n. d. [cit. 17. března 2014]. Dostupné na <http://www.strukturalnifondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

NOVÁK, O., FRIČOVÁ, V. *Regionální politika*. Euroskop.cz, n. d. [cit. 16. března 2014]. Dostupné na <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

PALIČKOVÁ, I., KUCHYŇKOVÁ, P. *ČR a politiky EU. ČR a ČU – regionální politika*. euroskop.cz, n. d. [cit. 19. března 2014]. Dostupné na <https://www.euroskop.cz/9103/sekce/cr-a-eu---regionalni-politika/>

ZBÍRAL, Robert. *Evropská unie pro střední školy*. Evropská komise, n. d. [cit. 15. března 2014]. s. 101. Dostupné na http://www.pf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/politologie/EU_pro_stredni_skoly.pdf